

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна Скупштина Босне и Херцеговине на сједници Представничког дома, одржаној 17. маја 2005. године и на сједници Дома народа, одржаној 29. јуна 2005. године, усвојила је

ЗАКОН

О ЗАДУЖИВАЊУ ДУГУ И ГАРАНЦИЈАМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ (НЕСЛУЖБЕНИ ПРЕЧИШЋЕНИ ТЕКСТ)

(„Службени гласник БиХ”, бр. 52/05, 103/09 и 90/16)

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се дуг и гаранције Босне и Херцеговине, начин и поступак задуживања, обезбјеђење средстава за отплату дуга, издавање гаранција и емисија хартија од вриједности, резервне мјере и њихова примјена, вођење евиденција о дугу и гаранцијама, те друга питања која се односе на дуг и гаранције Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Закон је подијељен у шест глава којима се уређује материја која је предмет овог закона, и то: Глава I - Опште одредбе државног дуга, Глава II - Унутрашњи дуг, Глава III - Спољни дуг, Глава IV - Унутрашње и спољне државне гаранције, Глава V - Казнене одредбе и Глава VI - Прелазне и завршне одредбе.

Члан 3.

Термини који се користе у овом закону имају сљедећа значења:

- 1) **Дуг** је монетарна обавеза за позајмљена средства укључујући финансијски лизинг.
- 2) **Сервисирање дуга** је уплата средстава сваке фискалне године за главницу, камату, дисконт и

друге обавезе по основу дуга, укључујући остале пратеће трошкове.

3) **Држава** је Босна и Херцеговина.

4) **Ентитет** је Федерација Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Федерација) или Република Српска.

5) **Дистрикт** је Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине.

6) **Државни дуг** је дуг изражен у домаћој валути, чији је зајмопримац Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Министарство), у име Босне и Херцеговине. Државни дуг такође обухвата и дуг Босне и Херцеговине који је до сада настао у складу са законом који је био на снази у вријеме задужења. У сврху утврђивања државног дуга, када је неизмирена обавеза изражена у законској валути изузимајући домаћу валуту, вриједност ће се прерачунати у домаћу валуту у вријеме вршења процјене, према званичном курсу Централне банке Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Централна банка).

7) **Унутрашњи државни дуг** је државни дуг, изузимајући спољни државни дуг.

8) **Директни унутрашњи државни дуг** је унутрашњи државни дуг настао директно у име Босне и Херцеговине.

9) **Директни спољни државни дуг** је дуг настао директно у име државе, а који искључује релевантни спољни дуг дужника.

10) **Индиректни унутрашњи државни дуг** је унутрашњи државни дуг настао на захтјев и у име дужника, а враћа га држава искључиво из средстава која тај дужник уплати за свој релевантни унутрашњи дуг.

11) **Спољни државни дуг** је државни дуг настао у складу с међународним споразумом. Дуг настао у периоду од 2. априла 1992. до 14. децембра 1995. године не сматра се спољним дугом државе и држава нема никакву одговорност за отплату тог дуга.

12) **Државне гаранције** су унутрашње и спољне државне гаранције.

13) **Унутрашња државна гаранција** је гаранција државе да ће отплатити зајам у потпуности или дјелимично уколико то не уради зајмопримац, а искључујући спољне државне гаранције.

14) **Спољна државна гаранција** је гаранција државе да ће зајам који је предмет међународног споразума отплатити у потпуности или дјелимично уколико то не уради зајмопримац.

15) **Евиденција о државном дугу** је званична евиденција која укључује најмање двије одвојене компоненте: Евиденцију о унутрашњем државном дугу и Евиденцију о спољном државном дугу.

16) **Евиденција о унутрашњем државном дугу** је званична евиденција која обезбјеђује постојећи сажети преглед цјелокупног унутрашњег државног дуга и која обухвата најмање двије одвојене компоненте: Евиденцију о директном унутрашњем државном дугу и Евиденцију о индиректном унутрашњем државном дугу.

17) **Евиденција о спољном државном дугу** је званична евиденција која обезбјеђује постојећи сажети преглед цјелокупног спољног државног дуга.

18) **Евиденција о државним гаранцијама** је званична евиденција која обухвата најмање двије одвојене компоненте: Евиденцију о унутрашњим државним гаранцијама и Евиденцију о спољним државним гаранцијама.

19) **Евиденција о унутрашњим државним гаранцијама** је званична евиденција о укупним унутрашњим државним гаранцијама.

20) **Евиденција о спољним државним гаранцијама** је званична евиденција о свим спољним државним гаранцијама.

21) **Редовни приходи** су износ пореских и непореских прихода у буџету за које се претпоставља да ће се поновити током наредне године, и посебно укључују све преносе средстава од ентитета и Дистрикта, као и сопствене приходе државе.

22) **Дуг ентитета** је дуг изражен у домаћој валути чији је зајмопримац, било директно или индиректно, министарство финансија ентитета у име ентитета. У сврху утврђивања дуга ентитета, када је неизмирена обавеза изражена у страној валути, изузимајући домаћу валуту, биће прерачуната у домаћу валуту, у вријеме процјене вриједности према званичној курсној листи Централне банке.

23) **Унутрашњи дуг ентитета** је дуг ентитета искључујући спољни дуг ентитета.

24) **Спољни дуг ентитета** је дуг ентитета који је предмет међународног споразума закљученог у складу с процедурама дефинисаним овим законом.

25) **Дуг Дистрикта** је дуг Дистрикта изражен у домаћој валути чији је зајмопримац Дирекција за финансије Брчко Дистрикта у име Дистрикта. У сврху израчунавања дуга Дистрикта, када је неизмирена обавеза изражена у страној валути или валутама, изузимајући домаћу валуту, биће прерачуната у домаћу валуту, у вријеме процјене вриједности према званичној курсној листи Централне банке.

26) **Унутрашњи дуг Дистрикта** је дуг Дистрикта искључујући спољни дуг Дистрикта.

27) **Спољни дуг Дистрикта** је дуг Дистрикта који је предмет међународног споразума закљученог у складу с процедурама дефинисаним овим законом.

28) **Дужник** је један од два ентитета или Дистрикт, у чије је име држава створила обавезе по основу индиректног унутрашњег државног дуга.

29) **Релевантни унутрашњи дуг дужника** је унутрашњи дуг ентитета или унутрашњи дуг Дистрикта за који је Министарство створило обавезе по основу индиректног државног унутрашњег дуга плативог из средстава која обезбјеђује дужник.

30) **Релевантни спољни дуг дужника** је дуг ентитета или Дистрикта у чије име се задужило

Министарство.

31) **Гаранције ентитета** су гаранције на зајмове плативе и у домаћој и страној валути, за које су ентитетска министарства финансија, у име ентитета, носилац гаранције.

32) **Гаранције Дистрикта** су гаранције на зајмове плативе и у домаћој и страној валути, за које је Дирекција за финансије Брчко Дистрикта, у име Дистрикта, носилац гаранције.

33) **Евиденција о дугу ентитета** је евиденција коју припрема Министарство, а која пружа сажете информације о дугу ентитета на основу података које ентитет доставља Министарству.

34) **Евиденција о дугу Дистрикта** је евиденција коју припрема Министарство, а која пружа сажете информације о дугу Дистрикта на основу података које Дистрикт доставља Министарству.

35) **Евиденција о гаранцијама ентитета** је евиденција коју припрема Министарство, а која пружа сажете информације о гаранцијама ентитета на основу података које ентитет доставља Министарству.

36) **Евиденција о гаранцијама Дистрикта** је евиденција коју припрема Министарство, а која пружа сажете информације о гаранцијама Дистрикта на основу података које Дистрикт доставља Министарству.

37) **Хартије од вриједности Босне и Херцеговине** су обавезе државе настале под условима које пропише Министарство, а које чине државни дуг.

38) **Стално издвајање намјенских средстава** је овлашћење које даје Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Парламентарна скупштина) ради издвајања намјенских средстава у конкретну сврху, а које не захтијева измјене Закона о буџету.

39) **Систем електронске евиденције** је компјутеризовани систем успостављен у Централној банци или на други начин, који одобрава државни министар финансија и трезора (у даљњем тексту: министар) за регистрацију издавања, стања рачуна, сервисирања дуга и амортизацију хартија од вриједности Босне и Херцеговине у нефизичкој форми.

40) **Електронска евиденција хартија од вриједности** је хартија од вриједности која је емитована и која се одржава у облику компјутеризованог књижења или у облику рачуноводствене евиденције у систему електронске евиденције.

41) **Цертификат или овјерена хартија од вриједности** је хартија од вриједности одобрена и издата у одређеној, тј. физичкој форми.

42) **Кредитни споразум** је писани споразум или други финансијски аранжман, укључујући међународне уговоре, који садржи услове под којима је зајмопримац добио средства од кредитора и одредбе којим се регулише отплата тих средстава.

43) **Гаранција** је писано преузета обавеза плаћања финансијске обавезе у случају да страна која има примарну обавезу за враћање такве финансијске обавезе није извршила уплату по њеном приспијећу.

- 44) **Дугорочни дуг** је дуг који се отплаћује у року дужем од једне године од дана задужења.
- 45) **Краткорочни дуг** је дуг који се отплаћује у року краћем од једне године од дана задужења.
- 46) **Капитална инвестиција** је развојни пројекат, пројекат побољшања и изградње инфраструктуре, укључујући покретну и непокретну имовину, опрему и консултантске услуге које су саставни дио таквог пројекта који се налази у одобреном буџету, има период амортизације дужи од пет година, а користи се у вези с владином функцијом која служи у јавне сврхе.
- 47) **Период амортизације капиталне инвестиције** је предвиђени временски период стварног коришћења капиталне инвестиције, укључујући текуће одржавање.
- 48) **Дефицит произашао из готовинског тока** је привремени дефицит проузрокован разликом у времену примања буџетских прихода и плаћања буџетских расхода и базиран је на буџету у којем укупно планирани буџетски приходи нису мањи од укупно планираних буџетских расхода за ту фискалну годину.
- 49) **Централна банка** је Централна банка Босне и Херцеговине.
- 50) **Радни дан** је дан који није субота, недјеља или службени празник, као и дани кад су банкарске институције, у складу са законом, овлашћене да не раде.
- 51) **Принцип крајњег корисника** алоцира обавезе ентитета или Дистрикта о извршењу отплате спољног дуга на основу мјеста коришћења кредитних средстава у вријеме када је тај дуг и настао. Обавеза отплате спољног дуга алоцира се у оном сразмјеру у којем су и кредитна средства искоришћена.
- 52) **Зајмопримац** је страна која примарно има обавезу измирења дуга.
- 53) **Закон о буџету** је закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за текућу годину.
- 54) **Кантон** је федерална јединица успостављена у складу с Уставом Федерације.
- 55) **Општина** је општина или град успостављен у складу с уставом ентитета.
- 56) **Финансијски лизинг** је споразум за лизинг капиталне инвестиције на одређени временски период, с тим да на крају тог периода капитална инвестиција постаје власништво зајмопримца, као што је дефинисано законом.
- 57) **Међународни споразум** је споразум којим Босна и Херцеговина преузима кредитне и друге финансијске обавезе, а који је закључен у писаној форми с једном или више држава или њихових овлашћених институција или с једном или више међународних организација, и који је регулисан међународним правом.

ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ДРЖАВНОГ ДУГА

Члан 4.

(1) Основни циљ управљања државним дугом јесте задовољавање финансијских и развојних потреба државе уз прихватљив ниво трошкова финансирања и ризика.

(2) Министарство је надлежно за спровођење процедура за задуживање и управљање државним дугом. Задужење може настати у домаћој или страној валути.

(3) У вези са стварањем обавеза по основу индиректног унутрашњег државног дуга, Министарство ће се консултовати с релевантним дужником у складу с условима из одлуке владе дужника.

(4) У оквиру Министарства дјелује сектор надлежан за управљање дугом. Сектор управља, надгледа и прави планове у вези с државним дугом, и пружа административну подршку Савјетодавној комисији за дуг (у даљњем тексту: Комисија).

(5) Савјет министара Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Савјет министара) именује Комисију у чији састав улазе:

а) Два представника Савјета министара од којих ће један бити предсједавајући Комисије;

б) један представник Централне банке;

ц) два представника Федерације које именује Влада Федерације;

д) два представника Републике Српске које именује Влада Републике Српске;

е) један представник Дистрикта којег именује Влада Брчко Дистрикта.

(6) Институције које именују представнике у Комисију обавезне су да Савјету министара доставе имена замјеника који ће замјењивати именованог члана у случају његове спријечености да присуствује сједници Комисије.

(7) Комисија има савјетодавни карактер, а првенствено у вези са:

а) стањем и перспективом државног дуга;

б) тренутним и будућим потребама за приходима ради сервисирања државног дуга као и тренутним и будућим уплатама које су за његово сервисирање дужни да доставе ентитети и Дистрикт;

ц) мјерама које треба размотрити да би се постигли и одржали стабилност, континуитет и равнотежа у сервисирању државног дуга;

д) критеријумима које Министарство треба да примијени приликом задуживања државе и издавања

државних гаранција; и

е) пружањем помоћи Министарству приликом развоја стратегије управљања државним дугом из члана 5. овог закона.

(8) Комисија ће донијети прописе којима уређује начин рада.

(9) Комисија може ангажовати експерте из специфичне области уколико то оцијени потребним.

Члан 5.

(1) Министарство у сарадњи с Комисијом утврђује приједлог стратегије управљања државним дугом који ће донијети Савјет министара најкасније мјесец дана прије истека фискалне године.

(2) Министарство покреће активности задуживања у оквиру ограничења дефинисаних одредбама овог закона.

(3) Стратегија управљања државним дугом укључује:

а) неизмирени државни дуг и државне гаранције;

б) припрему средњорочне стратегије управљања државним дугом која ће садржавати и дуг ентитета и Дистрикта, а која ће бити у складу с важећим законима ентитета и Дистрикта;

ц) приједлог државног задужења и издавања државних гаранција, укључујући сврхе задужења и издавања гаранција;

д) пројекцију сервисирања државног дуга; и

е) остале релевантне информације.

Члан 6.

(1) Министарство ће на основу података курсне листе Централне банке у годишњи буџет који се доставља Парламентарној скупштини укључити приходе потребне да се у тој фискалној години изврши плаћање обавеза по основу државног дуга, укључујући обавезе које доспијевају током те фискалне године као и оне које ће настати током те фискалне године.

(2) Процјена дефинисана у ставу (1) овог члана усаглашава се с ентитетима и Дистриктом и доставља Парламентарној скупштини. Коначно усаглашена процјена доставља се у процедуру усвајања годишњег буџета у складу с роковима усвајања буџета.

(3) Министарство је овлашћено да донесе подзаконске акте којима би се дефинисало вријеме

плаћања дуга ентитета и Дистрикта према држави од стране ентитета и Дистрикта.

Члан 7.

Министарство је овлашћено да у Централној банци или комерцијалним банкама отвори рачуне и подрачуне који су неопходни за управљање државним дугом. Такви рачуни постају саставни дио Јединственог рачуна Трезора државе.

Члан 8.

Министарство је овлашћено да отвори рачуне и подрачуне у Централној банци да би обезбиједило да се државни дуг благовремено отплаћује. Добит од инвестирања средстава с тих рачуна користи се за плаћање провизија и осталих трошкова у вези са сервисирањем таквог дуга, укључујући отплате таквог дуга.

Члан 9.

Сва министарства и друга владина тијела која су до дана ступања на снагу овог закона створила обавезе по основу државног дуга, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона обезбиједиће информације о свим таквим неизмиреним дуговима. Копије споразума о државном дугу, пратећа документација и информације у вези с тренутним статусом отплате свих неизмирених дугова морају се доставити Министарству. Тако прикупљене информације уносе се у Евиденцију државног дуга.

Члан 10.

(1) Министарство је на основу одлуке Савјета министара овлашћено да: и) средства државног дуга прије њихове употребе у овлашћене сврхе, и ии) државна средства чија је намјена отплата дуга инвестира само у сљедеће сврхе:

а) владине обвезнице које емитује влада суверене државе, а које су међународно признате агенције за давање кредитног рејтинга рангирале најмање класом "А" (високог до средњег квалитета, с већим бројем добрих карактеристика, али које су у извјесној мјери осјетљиве на утицај промјена у економским условима);

б) хартије од вриједности које су рангиране у складу с тачком а) овог става за које гарантује влада суверене државе;

- ц) депозите код било које банке која је члан Агенције за осигурање депозита Босне и Херцеговине;
- д) депозите у некој од банака које су међународно признате агенције за давање кредитног рејтинга рангирале најмање класом "А";
- е) уговоре о поновном откупу а у чијем основу су купљене хартије од вриједности које се састоје од хартија од вриједности из тач. а) и г) овог става и које у својству скрбника држи трећа страна;
- ф) средства на тржишту новца која је регулисала Комисија за промет хартија од вриједности из Сједињених Америчких Држава или неке надзорне институције Европске уније, а чији се портфељи састоје само од хартија од вриједности изражених у апоенима евра;
- г) владине обвезнице које емитује Босна и Херцеговина; и
- х) Централну банку.

(2) Средства из става (1) овог члана неће бити инвестирана у било који инструмент који доспијева након планираног датума када се очекује примјена средстава у дозвољене сврхе.

Члан 11.

(1) Зависно од одредаба овог закона и одредаба одлуке Савјета министара, Министарство има искључиво овлашћење за:

- а) емитовање краткорочних и дугорочних хартија од вриједности Босне и Херцеговине; и
- б) склапање кредитних споразума.

(2) Зависно од одредаба овог закона и одредаба одлуке Савјета министара, Министарство је овлашћено да одреди детаље, форму и услове хартија од вриједности који се разликују или уносе промјене у односу на горе описане хартије од вриједности, укључујући али се не ограничавајући на форму доспијећа инструмента, методе раста камате, снижење и премије.

(3) Обавезе по основу индиректног унутрашњег државног дуга настају у складу с условима дефинисаним одлуком владе дужника.

Члан 12.

(1) Министарство је овлашћено да емитује хартије од вриједности Босне и Херцеговине у електронској или у физичкој форми, и такође је овлашћено да успостави и води, директно или посредством фискалног агента, компјутеризовани систем за хартије од вриједности који су емитовани у виду књижења.

(2) Хартије од вриједности Босне и Херцеговине које се емитују у виду система електронске евиденције обавезе су државе и не разликују се од оних које су емитоване у физичкој форми, осим што се емисија, одржавање рачуна, трансакције које утичу на хартије од вриједности Босне и Херцеговине, укључујући и амортизацију, спроводе електронски, користећи међусобно повезане компјутеризоване евиденције које воде посредници или се воде путем посредника који дјелују као агенти. Систем електронске евиденције утврђује право власништва над хартијама од вриједности Босне и Херцеговине, а унос података о власништву над хартијама од вриједности Босне и Херцеговине у систем електронске евиденције је коначан. Фискални агент издаје одговарајућу потврду о власништву на основу података из електронске евиденције.

(3) Хартије од вриједности Босне и Херцеговине које се емитују у физичкој форми представљају обавезе државе и идентификоване су серијом издавања, посебним серијским бројем, номиналном вриједношћу и представљени су у форми евидентираних власништва. Једна или више хартија од вриједности Босне и Херцеговине могу бити емитоване у физичкој форми као колективни доказ других хартија од вриједности истог описа емитованих у електронској форми.

(4) Хартије од вриједности Босне и Херцеговине којима се може и не мора трговати на тржишту могу бити преносиве или непреносиве, зависно од услова емитовања.

(5) Министарство је овлашћено да емитује хартије од вриједности Босне и Херцеговине за продају:

а) на аукцији, задржавајући, тамо гдје је то могуће, право да одбије одређену или све понуде, или по фиксној цијени или стопи;

б) с попустом, или по фиксним, односно варијабилним каматним стопама;

ц) у одређеним апоенима;

д) уз утврђене датуме издавања и приспијећа;

е) уз ограничење износа понуде;

ф) уз одређени датум или датуме плаћања камате/камата;

г) уз задржавање права, уколико постоји, на плаћање хартија од вриједности Босне и Херцеговине прије планираног датума приспијећа; и

х) уз регулисање процедура плаћања у случају када плаћање доспије у вријеме празника.

(6) У случају да датум плаћања обавеза по основу хартија од вриједности Босне и Херцеговине пада ван уобичајеног радног дана, плаћање се обавља првог наредног радног дана, без додатних камата. Када је условима хартија од вриједности Босне и Херцеговине предвиђено да Министарство може обавити плаћање прије приспијећа, таква мјера се може предузети уколико се на њу односи овлашћење утврђено за такво поступање у вријеме продаје.

(7) Министарство је овлашћено да успостави правила вођења аукције хартија од вриједности Босне и Херцеговине. Министарство може оформити савјетодавну комисију за аукције чије ће се чланство и одговорности успоставити у складу с подзаконским актима.

(8) На хартијама од вриједности Босне и Херцеговине као и на опису услова понуде хартија од вриједности Босне и Херцеговине наводи се ко је дужник по основу хартија од вриједности Босне и Херцеговине који ће отплаћивати дуг, или у случају директног унутрашњег државног дуга, стоји да је држава обавезна да га отплаћује.

(9) Министарство има овлашћење да се задужује по основу државног дуга ради олакшања послова управљања дугом замјеном између више врста кредита, ранијом отплатом већ уговорених кредита у потпуности или дјелимично, конверзијом постојећих кредита кад актуелни услови финансијског тржишта то налажу, или обављањем финансијског пословања обавезама по основу дуга укључујући финансијске производе.

Члан 13.

Хартије од вриједности Босне и Херцеговине предмет су услова емитовања и прописа који их регулишу, а које доноси Министарство. Централна банка, уз одобрење Министарства, може обезбиједити листинг хартија од вриједности Босне и Херцеговине на берзама оба ентитета. С тим у вези, хартије од вриједности Босне и Херцеговине биће предмет прописа који се односе на услове листинга и процедура трговања на ентитетским берзама од стране комисија за хартије од вриједности.

Члан 14.

(1) Министарство је овлашћено да пропише начин поступања у случају губитка, крађе, уништења, оштећења или поништавања хартија од вриједности Босне и Херцеговине емитованих у физичкој, тј. овјереној форми, под условом да је хартија од вриједности идентификована серијским бројем и описом и да је захтјев за помоћ поднесен у складу с примјењивим прописима Министарства.

(2) Наведене одговорности из става (1) овог члана Министарство може да повјери фискалном агенту из члана 17. овог закона.

Члан 15.

Задужење по основу дугорочног државног дуга може да настане уколико у вријеме задужења по основу дугорочног директног унутрашњег државног дуга или дугорочног директног спољног државног дуга износ сервисирања дугорочног дуга који доспијева у било којој наредној години не прелази 18% редовних прихода остварених у претходној фискалној години.

Члан 16.

Државни дуг представља апсолутну и безусловну обавезу државе у складу с условима дефинисаним кредитним споразумима и хартијама од вриједности Босне и Херцеговине.

Члан 17.

(1) Централна банка је фискални агент за унутрашње хартије од вриједности Босне и Херцеговине у складу са споразумом који ће закључити с Министарством, и обавља сљедеће послове:

а) извођење аукција хартија од вриједности Босне и Херцеговине и у вези с тим обезбјеђење благовремене најаве понуда, апликација и инструкција заинтересованим учесницима и информација о резултатима аукције;

б) успостављање и вођење система електронске евиденције хартија од вриједности Босне и Херцеговине у којем ће се евидентирати емитовање, трансфери и друге трансакције и амортизација свих таквих хартија од вриједности које су емитоване у виду књижења;

ц) одржавање залиха хартија од вриједности Босне и Херцеговине и договарање њиховог емитовања из залиха у свим случајевима у којима је такве хартије од вриједности потребно емитовати у физичком облику, задржавајући одговарајуће евиденције;

д) како би се омогућило успостављање активног секундарног тржишта и проширио приступ систему електронске евиденције, Централна банка тражиће листинг хартија од вриједности Босне и Херцеговине с ентитетских берзи, који су предмет услова ентитетског листинга, те омогућити и дозволити трговину хартијама од вриједности директно између комерцијалних банака и осталих учесника на секундарном тржишту на начин како то одреди Централна банка, што је предмет одговорности Централне банке за опрезно спровођење поравнања и клиринга свих хартија од вриједности Босне и Херцеговине;

е) руковођење системом електронске евиденције који ће омогућити да сви они који тргују хартијама од вриједности Босне и Херцеговине, а који се чувају у систему, буду у могућности да упореде пренос хартија од вриједности с плаћањима;

ф) обезбјеђење таквог система електронске евиденције за финансијске и друге институције које у свом систему електронске евиденције имају евиденције о хартијама од вриједности Босне и Херцеговине за свој рачун, или за рачун других да у сваком моменту неспорно може да се утврди власништво и статус хартија од вриједности које се код њих чувају;

г) вођење рачуна Министарства на начин да су средства оперативна у моменту приспијећа плаћања камата и отплате главнице по основу хартија од вриједности Босне и Херцеговине;

х) услуге чувања, клиринга и поравнања хартија од вриједности Босне и Херцеговине;

и) издавање једног или више збирних сертификата који могу бити депоновани код једне или више међународних банкарских институција. На ове збирне сертификате агент може да одобри камате или њиховим књижењем или у форми сертификата;

ј) пружање других услуга, укључујући и процјену, према захтјеву, финансијских услова кредитних институција које учествују у програмима државних гаранција, и других питања према заједничком договору.

(2) Централна банка ће, уколико се тиме не умањује ефикасност, користити постојећу инфраструктуру за обављање послова из става (1) овог члана. С тим у вези, Централна банка је, уз одобрење Министарства, сагласна да именује постојеће регистре ентитета да дјелују као њени агенти ради успостављања система електронске евиденције. Обавезе и одговорности регистара ентитета биће дефинисане одвојеним агентским споразумима.

Централна банка може да именује једног или више агената који ће обављати послове из става (1) овог члана.

(3) Централна банка може да донесе прописе за које сматра да су неопходни за извршење њених обавеза наведених у ставу (1) овог члана. Такви прописи имаће законску снагу на цијелој територији Босне и Херцеговине.

(4) Обављањем функције фискалног агента дефинисане овим законом, Централна банка се ни на који начин не обавезује нити јој се приписује обавеза плаћања таквог дуга, нити се њене девизне резерве ни на који начин сматрају гаранцијом за плаћање таквог дуга.

(5) Министарство, по потреби, може да именује агента или агенте за спољне хартије од вриједности Босне и Херцеговине.

Члан 18.

У складу с одредбама овог закона, Министарство успоставља Евиденцију државног дуга и Евиденцију државних гаранција.

Члан 19.

(1) Да би извршило дужности управљања државним дугом и државним гаранцијама у складу с овим законом, Министарство ће прво прикупити, а потом одржавати и комплетирати тачне евиденције о свим обавезама које чине државни унутрашњи и спољни дуг, и о свим државним гаранцијама, и унутрашњим и спољним.

(2) Остала министарства и владина тијела која су до сада водила евиденције у вези с тим извршиће хитан пренос на Министарство.

Члан 20.

(1) Евиденцију о државном дугу чине двије подевиденције - Евиденција о унутрашњем државном дугу и Евиденција о спољном државном дугу. Евиденција о унутрашњем државном дугу састоји се од двије подевиденције - Евиденција о директном унутрашњем државном дугу и Евиденција о индиректном унутрашњем државном дугу.

(2) Евиденција о државном дугу обезбиједиће податке о најмање двије категорије: и) дугу у форми хартија од вриједности Босне и Херцеговине и ии) дугу у форми кредитних споразума. Министарство доноси прописе којим се дефинишу подаци који ће бити садржани у таквој евиденцији.

(3) Евиденција о државном дугу пружиће информације о валути или валутама, изузимајући домаћу валуту у којој се свака обавеза плаћа или је приказана у тим апоенима, као и оригиналне и текуће процјене обавеза у домаћој валути или валутама у којима је плаћање уговорено. Централна банка обезбиједиће информације о важећем девизном курсу.

(4) Евиденцију о државном дугу ажурира Министарство. Евиденција се објављује једном годишње у "Службеном гласнику БиХ", најкасније до 31. марта сваке године, и обухватиће компаративне податке за претходну годину када је то могуће за најмање годину унапријед.

Члан 21.

(1) Евиденцију о државним гаранцијама чине двије подевиденције - Евиденција о унутрашњим државним гаранцијама и Евиденција о спољним државним гаранцијама. Евиденција о државним гаранцијама пружиће информације за двије категорије: о унутрашњим државним гаранцијама и о спољним државним гаранцијама. Министарство ће утврдити прописе којим се дефинишу подаци које ће таква евиденција садржавати.

(2) У евиденцијама о државним гаранцијама биће дата прелиминарна вриједност загарантованог износа у домаћој валути и у валути односно валутама у којима је плаћање уговорено. Централна банка обезбиједиће информације о важећем девизном курсу.

(3) Министарство ажурира Евиденцију о државним гаранцијама. Евиденција ће се објављивати једном годишње у "Службеном гласнику БиХ", најкасније до 31. марта сваке године, и обухватиће компаративне податке за претходну годину када је то могуће за најмање једну годину унапријед.

(4) У Министарству ће бити одложена сва документација поднесена и одобрена у складу с овим законом, и чуваће се у складу с прописима о чувању документације институција Босне и Херцеговине.

(5) Министарство ће обезбиједити краће податке о гарантованим зајмовима у Евиденцији о државним гаранцијама.

Члан 22.

(1) Министарство успоставља и води евиденцију у вези са цјелокупним дугом и гаранцијама ентитета, укључујући и дуг и гаранције кантона, градова, општина и фондова, и дугом и гаранцијама Дистрикта на основу информација које ентитети и Дистрикт доставе, а који ће бити у складу с важећим законима ентитета и Дистрикта.

(2) Министарство је овлашћено да сваке године квартално прибави такве информације од ентитета и Дистрикта.

Члан 23.

Министарство је овлашћено да прикупља, успостави, води евиденцију о цјелокупном невладином спољном дугу и да донесе прописе у вези с тим.

ГЛАВА II – УНУТРАШЊИ ДУГ

Члан 24.

Задуживање по основу директног унутрашњег државног дуга могуће је за:

- а) финансирање државног буџетског дефицита произашлог из готовинског тока;
- б) финансирање државног буџетског дефицита у случајевима када Министарство процијени да одобрени расходи прелазе или ће прећи износ државних прихода;
- ц) рефинансирање неизмиреног директног унутрашњег и спољног државног дуга;
- д) плаћање државних гаранција, у потпуности или дјелимично, у случају да зајмопримац не испуни своје финансијске обавезе;
- е) плаћање трошкова сервисирања државног дуга, укључујући и повезане трошкове као што су: емисија хартија од вриједности, одржавање рачуна, амортизација, фискални агенцијски трошкови;

- ф) финансирање капиталних инвестиција; и/или
- г) финансирање фонда буџетских резерви и резерви државе.

Члан 25.

Стварање обавеза по основу индиректног унутрашњег државног дуга могуће је за финансирање релевантног унутрашњег дуга једног или више дужника.

Члан 26.

- (1) Ограничења износа директног унутрашњег државног дуга одређују се Законом о буџету. Ограничења дуга у Закону о буџету ће, прије свега, искључиво одредити износ новог задужења по основу директног унутрашњег државног дуга унутар буџетске године, и друго, укупан износ директног унутрашњег државног дуга који у тој години може бити неизмирени. Ограничења износа директног унутрашњег државног дуга прописана Законом о буџету садрже овлашћење за задуживање по основу директног унутрашњег државног дуга до прописаног износа.
- (2) Уколико је гаранција издата у складу с одредбама овог закона, задужење настало ради отплате такве гаранције није предмет ограничења задужења из става (1) овог члана.
- (3) Индиректни унутрашњи државни дуг не подлијеже ограничењима из овог закона.
- (4) У случају када се хартије од вриједности Босне и Херцеговине емитују с попустом, ограничење се обрачунава по цијени попушта у вријеме почетног издавања хартија од вриједности Босне и Херцеговине.
- (5) Сваки неизмирени дуг за који су средства довољна да се обезбиједи отплата главнице и камате дуга до дана приспијећа или отплате неопозиво положена код треће стране неће бити предмет обрачуна за лимит задужења.
- (6) У било којој фискалној години, у периоду од тридесет узастопних дана не може постојати неизмирени државни дуг настао за финансирање дефицита из готовинског тока.

Члан 27.

- (1) Капитална инвестиција одобрава се Законом о буџету, укључујући максималан износ директног унутрашњег државног дуга одобреног за финансирање капиталне инвестиције.
- (2) Савјет министара доноси одлуку којом се утврђује:

- а) максималан износ главнице директног унутрашњег државног дуга;
 - б) форма директног унутрашњег државног дуга;
 - ц) приспијеће и услови отплате;
 - д) сврха задужења;
 - е) доказ о поштовању одредаба из члана 26. овог закона;
 - ф) период амортизације капиталне инвестиције која се финансира; и
 - г) доказ о обезбјеђењу средстава за отплату директног унутрашњег државног дуга по приспијећу.
- (3) Након доношења одлуке из става (2) овог члана, Министарство је овлашћено да створи обавезе по основу директног унутрашњег државног дуга у складу с утврђеним условима.
- (4) Најкасније у року од тридесет дана од дана стварања обавеза по основу директног унутрашњег државног дуга, Министарство ће Савјету министара доставити извјештај о насталој обавези.
- (5) Савјет министара ће најкасније у року од 60 дана од дана стварања обавеза Парламентарној скупштини прослиједити на увид своју одлуку и извјештај о задужењу из става (4) овог члана.

Члан 28.

- (1) Стварање обавеза по основу индиректног унутрашњег државног дуга једино је могуће након што Министарство прими:
- а) одлуку владе дужника којом се одобрава релевантни унутрашњи дуг дужника и којом се захтијева стварање обавеза по основу индиректног унутрашњег државног дуга у корист дужника. Захтјев садржи неопозиво упутство Министарству да емитује хартије од вриједности Босне и Херцеговине у складу с условима дефинисаним одлуком владе дужника. Одлуком владе дужника одређује се овлашћени представник дужника који ће с Министарством усагласити питања емисије хартија од вриједности Босне и Херцеговине;
 - б) одлуку владе дужника - Министарство ће предузети активности за стварање обавеза у складу с условима дефинисаним одлуком владе у року од 30 дана. Захтјев за емисију хартија од вриједности Босне и Херцеговине је неопозив;
 - ц) споразум у писаној форми који су потписали министар и министар финансија дужника (или у случају Дистрикта, директор Управе прихода) који Министарству пружа доказе о обавези дужника да обави плаћања држави по основу релевантног унутрашњег дуга дужника. Такав споразум обезбиједиће мјеницу или неки други правни инструмент којим би у случају неплаћања

Министарство било овлашћено да потражује средства од дужника; и

д) потврду дужника да су испуњени критеријуми Министарства, а којом се доказује поштовање закона из области унутрашњег дуга дужника, или Закона о буџету, укључујући:

1) доказ да је годишње намјенско издвајање средстава, које је довољно за обезбјеђење отплате дуга, садржано или ће бити садржано у годишњем буџету; и копију постојећег буџета која показује довољна средства намјенски издвојена за текућу годину;

2) доказ да је парламент дужника одобрио финансирање свих капиталних инвестиција укључивањем у годишњи буџет;

3) доказ о поштовању ограничења дуга које је успоставио парламент дужника; и

4) предочење доказа да је споразум из тачке ц) става (1) овог члана важећи, да је обавезујући за дужника и да је примјењив у складу с условима дефинисаним у споразуму.

(2) Индиректни унутрашњи дуг плаћа држава искључиво из средстава која један или више дужника уплате држави по основу релевантног унутрашњег дуга дужника.

(3) У случају задужења по основу индиректног унутрашњег државног дуга у име више од једног дужника, Министарство распоређује обавезу отплате главнице и камате и трошкова задужења у вези с индиректним унутрашњим државним дугом на основу укупних износа захтијеваних од стране дужника.

(4) Министарство је овлашћено да прикупља средства од дужника за покриће трошкова Министарства приликом стварања обавеза по основу индиректног унутрашњег државног дуга и пријема уплата од дужника, сервисирања, повлачења, и обезбјеђења отплате релевантног унутрашњег дуга дужника. Министарство доноси прописе који одређују метод покривања и процјењивања таквих трошкова.

(5) У случају да држава створи обавезе по основу индиректног унутрашњег државног дуга у име једног или више дужника, а један од дужника по приспијећу не отплати свој релевантни унутрашњи дуг, такав пропуст дужника који није измирио своје обавезе не изазива никакве законске обавезе на страни дужника који је измирио своје обавезе у смислу преузимања одговорности за дио индиректног унутрашњег државног дуга који се отплаћује из таквог релевантног унутрашњег дуга дужника.

(6) Неизмирену обавезу из става (5) овог члана може добровољно, у потпуности или дјелимично, измирити Министарство или дужник који је измирио своју обавезу. У том случају, дужник који није измирио своје обавезе обезбиједиће цјелокупан износ таквих плаћања Министарству, односно дужнику који је испунио његове обавезе. Дужник који није испунио своје обавезе дужан је да исплати Министарству, односно дужнику који је измирио обавезе провизију од најмање 10% на износ сервисирања дуга од стране дужника који је измирио обавезе. Таква надокнада је, укључујући провизију из овог става, аутоматска, има законску снагу и не захтијева било коју додатну мјеру или документацију дужника или државе.

Члан 29.

Кamate по основу средстава на рачунима и подрачунима отвореним ради управљања средствима директног унутрашњег државног дуга уплаћују се у државни буџет.

Члан 30.

(1) Министарство је овлашћено да пренесе средства индиректног унутрашњег државног дуга у Централну банку на рачун дужника у чије име су створене обавезе по основу индиректног унутрашњег државног дуга.

(2) Пренос средстава из става (1) овог члана извршиће се у складу с условима из споразума уз доказе о релевантном унутрашњем дугу дужника, а најкасније у року од 10 дана након што држава прими та средства.

(3) Камата на средства из става (1) овог члана, прије него што се обави пренос, задржава се на одговарајућем подрачуну и употребљава се за отплату дуга и других трошкова у вези с релевантним унутрашњим дугом дужника.

Члан 31.

(1) У случају неблаговременог плаћања индиректног унутрашњег државног дуга од стране дужника, Министарство је овлашћено да од дужника захтијева да обезбиједи резервна средства која ће се држати на државном рачуну и да донесе прописе који дефинишу износе и дужину трајања средстава резерви ограничених наредном мјесечном исплатом, као и механизме наплате.

(2) У случајевима када сектор надлежан за управљање дугом процијени да постоје изгледи да неће бити остварен благовремен и адекватан прилив прихода за потребе сервисирања индиректног унутрашњег државног дуга, Министарство се овлашћује да донесе резервне мјере. Министарство се усаглашава с Комисијом, колико то дозвољавају вријеме и дате околности, о примјени мјера из члана 32. овог закона, препоручујући која ће то правила и мјере бити. Коначну одлуку о томе доноси Министарство.

Члан 32.

Након процјене Министарства да постоје изгледи да ће доћи до привременог застоја у благовременом приливу прихода из раније одређених извора, тј. од једног или оба ентитета или Дистрикта, у одговарајућем износу или износима, за подмирење планиране отплате на рачун индиректног унутрашњег државног дуга, Министарство примјењује једну или више описаних мјера:

а) Ако је разлог очекиваног недовољног прилива прихода такав да ће један од ентитета или Дистрикт прибавити средства за сервисирање дуга у мањем износу од оног који је био предвиђен као његов дио или да неће уопште платити свој дио, Министарство прво упућује захтјев другом ентитету или Дистрикту да установи да ли је вољан и способан да обезбиједи додатни допринос како би се покрио дефицит. Ентитет или Дистрикт чији је недовољни приход покривен таквим доприносом безусловно се обавезује да оном ко је дао тај допринос надокнади пуни износ тих средстава, као и провизију у износу од најмање 10% износа у року од годину дана од дана трансакције. Таква надокнада, укључујући провизију из ове тачке, аутоматска је, има законску снагу и не захтијева било коју додатну мјеру или документацију дужника или Министарства.

б) Ако је разлог очекиваног недостатног прилива прихода узрокован тиме да један или оба ентитета или Дистрикт неће обезбиједити никакве приходе, или ће обезбиједити приходе у износу мањем од оног који је предвиђен из извора који су за то одређени, и ако Министарство, односно ентитет или Дистрикт који је измирио свој дио обавезе није у могућности или није вољан да обезбиједи средства за надокнаду пропуштене уплате, онда ће у том случају Министарство предложити Савјету министара да из средстава резерви буџета која нису расподијељена измири приспјелу обавезу. Дужник чији је недостатни приход покривен таквим доприносом безусловно се обавезује да оном ко је дао тај допринос надокнади пуни износ тих средстава, као и провизију у износу од најмање 10% износа. Укључујући све повезане трошкове, таква надокнада је аутоматска, има пуну законску снагу и не захтијева било коју додатну мјеру или документацију дужника или Министарства.

ц) У случају када мјере из тач. а) и б) овог става привремено не обезбјеђују средства потребна да се избјегне очекивано неплаћање, Министарство се уз одобрење Савјета министара овлашћује да изврши прерасподјелу средстава буџета намијењених за друге сврхе, али која још нису везана према годишњем закону о буџету за покривање платног дефицита по основу сервисирања дуга. Сваку такву ванредну мјеру мора да одобри Савјет министара.

д) Уколико мјере из тач. а), б) и ц) овог става не обезбиједје средства неопходна да би се избјегло неплаћање у периоду од три дана прије дана доспијећа отплате дуга, Министарство ће обезбиједити довољан износ средстава дужника у складу са Законом о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини и искористити их за плаћање приспјеле обавезе. Савјет министара биће обавијештен о таквом поступку.

е) Министарство доноси прописе за спровођење ових процедура.

Члан 33.

У случају када држава не изврши благовремено сервисирање директног унутрашњег државног дуга, Министарство предлаже Савјету министара БиХ да од Парламентарне скупштине БиХ затражи да:

а) се донесе законска мјера о моменталној статусној суспензији свих гаранцијских програма која ће бити на снази до времена отклањања таквог застоја у сервисирању дуга;

б) овласти Министарство да уђе у преговоре с повјериоцима ради измјене дужничких обавеза државе.

Члан 34.

(1) Директни унутрашњи државни дуг представља апсолутну и безусловну обавезу државе у складу с условима хартија од вриједности Босне и Херцеговине и кредитних споразума.

(2) Индиректни унутрашњи државни дуг је искључиво обавеза дужника. Индиректни унутрашњи државни дуг представља обавезу државе само у сразмјеру у којем је држава примила уплате по основу релевантног унутрашњег дуга дужника.

(3) Кредитор је обавезан да прикупи задовољавајућу документацију о дјеловању у складу са захтјевима из ст. (1) и (2) члана 27. овог закона. Министарство је, на захтјев кредитора, дужно да обезбиједи комплетну и ажурну информацију којом се потврђује дјеловање у складу с прописима. У случају да кредитор не прикупи наведену документацију, обавеза државе неће бити важећа, а кредитор неће бити у могућности да је спроведе.

Члан 35.

(1) Све обавезе које чине директни унутрашњи државни дуг и спољни дуг имају паритетан и једнак статус без обзира кад су настале и да ли су настале у виду хартија од вриједности Босне и Херцеговине или кредитних споразума. Потраживања, у смислу отплате главнице или плаћања камате на такав дуг, прва су потраживања свих прихода државе без обзира на њихов извор, да ли су положена на буџетски рачун у Централној банци или у било којој другој комерцијалној банци, тј. сви рачуни на које су положени државни приходи и не подлијежу сада или касније било којем другом потраживању.

(2) Одређени државни дуг може додатно да се осигура посебном колатералном гаранцијом искључиво за осигурање отплате таквог дуга.

Члан 36.

Средства за сервисирање директног унутрашњег државног дуга стално ће се намјенски издвајати, а Закон буџету неопозиво ће узети у обзир потребни износ према приједлогу Министарства.

ГЛАВА III – СПОЉНИ ДУГ

Члан 37.

Задуживање по основу спољног државног дуга могуће је за:

- а) финансирање државног буџетског дефицита произашлог из готовинског тока;
- б) финансирање државног буџетског дефицита у случајевима када Министарство процијени да одобрени расходи прелазе или да ће прећи износ државних прихода;
- ц) рефинансирање и реструктурирање неизмиреног унутрашњег и спољног државног дуга;
- д) плаћање државних гаранција, у потпуности или дјелимично, у случају да зајмопримац не испуни своје финансијске обавезе;
- е) плаћање трошкова сервисирања државног дуга, укључујући и повезане трошкове као што су: емисија хартија од вриједности, одржавање рачуна, амортизација, фискални агенцијски трошкови;
- ф) финансирање капиталних инвестиција; и/или
- г) финансирање фонда буџетских резерви и резерви државе.

Члан 38.

(1) Ограничења износа спољног државног дуга и ограничења износа спољних државних гаранција одређују се Законом о буџету. Ограничења дуга у Закону о буџету, прије свега, искључиво ће одредити износ новог задужења по основу спољног државног дуга за буџетску годину, и друго, укупан износ спољног државног дуга за ту годину.

(2) У случају када су хартије од вриједности Босне и Херцеговине емитоване с попустом, ограничење се обрачунава по цијени попушта у вријеме почетне емисије хартија од вриједности Босне и Херцеговине. Сваки неизмирени дуг за који су средства довољна да се обезбиједи отплата главнице и камате задужења неопозиво положена код треће стране неће бити предмет обрачуна за лимит задужења.

(3) У било којој фискалној години, у периоду од 30 узастопних дана не може постојати неизмирени државни дуг настао у сврху финансирања дефицита из готовинског тока.

Члан 39.

(1) Министарство је одговорно за вођење преговора и спровођење процедура за закључивање кредитних споразума и хартија од вриједности Босне и Херцеговине којим се држава задужује по основу спољног дуга.

(2) Министарство доставља Савјету министара иницијативу за вођење преговора ради закључивања кредитног споразума. Иницијатива садржи:

- а) кратак опис пројекта;
- б) разлоге за задуживање по основу спољног државног дуга;
- ц) износ предложеног спољног државног дуга;
- д) услове предложеног спољног државног дуга;
- е) приједлог Министарства.

(3) Савјет министара разматра иницијативу из става (2) овог члана и уколико је прихвати, одређује делегацију за преговоре.

(4) Послије завршених преговора, Министарство доставља Савјету министара нацрт кредитног споразума и основе за закључивање кредитног споразума који садрже:

- а) уставни основ;
- б) разлоге због којих се предлаже закључивање кредитног споразума;
- ц) уколико се ствара кредитна обавеза за ентитете или Дистрикт, мишљење надлежних органа ентитета или Дистрикта на нацрт кредитног споразума, или записник с преговора, или парафирани нацрт документације, или неки други документ потписан од овлашћеног представника ентитета или Дистрикта који испуњава услове Министарства;
- д) овлашћење за потписивање кредитног споразума;
- е) назнаку висине средстава потребних за извршење кредитног споразума и начин њиховог обезбјеђења;
- ф) процјену да ли припрема и имплементација кредитног споразума захтијева доношење нових закона или измјену постојећих;
- г) приједлог да се кредитни споразум или један његов дио привремено примјењује док уговор не ступи на снагу.

(5) Након што Савјет министара прихвати нацрт кредитног споразума, доставља га Предсједништву Босне и Херцеговине, с приједлогом потписника.

(6) Предсједништво Босне и Херцеговине доноси одлуку којом прихвата спољни државни дуг и одређује потписника кредитног споразума.

(7) Послије доношења одлуке из става (6) овог члана, овлашћени потписник потписује кредитни споразум и доставља га Министарству.

(8) Министарство упућује кредитни споразум Министарству спољних послова БиХ ради покретања поступка ратификације у складу са Законом о поступку закључивања и извршавања међународних уговора. Кредитни споразум којим држава преузима кредитне и друге финансијске обавезе има приоритет у поступку ратификације.

(9) У случају када је финансијска обавеза по основу спољног државног дуга алоцирана на један од ентитета или Дистрикт, истовремено с упућивањем кредитног споразума на поступак ратификације, Министарство ће припремити приједлог подуговора којим преноси права и обавезе на ентитете и Дистрикт, у складу с одредбама кредитног споразума. Министар и овлашћени представници ентитета и/или Дистрикта потписаће подуговоре.

(10) У случају измјена постојећих кредитних споразума, спроводи се процедура из ст. од (2) до (9) овог члана. Уколико је иницијатива за измјену постојећег кредитног споразума потекла од ентитета или Дистрикта, имаће исту правну снагу као документи из тачке ц) става (4) овог члана.

(11) У случају хитности у поступку прихватања или било које измјене постојећег кредитног споразума, примјениће се процедуре из ст. (6), (7) и (8) овог члана.

Члан 40.

Министарство је овлашћено да средства спољног државног дуга депонује и употреби у складу с условима кредитног споразума. У случају да такав споразум не дефинише полагање средстава, та средства ће се депоновати на рачун у Централној банци и употребити у складу с алокацијом извршеном у вријеме настанка спољног задужења државе.

Члан 41.

(1) У складу с одредбама овог закона и одлуком Савјета министара, Министарство има овлашћење да:

а) емитује краткорочне и дугорочне хартије од вриједности Босне и Херцеговине; и

б) склапа кредитне споразуме.

(2) У складу с одредбама овог закона, Министарство има овлашћење да одреди детаље, форму и услове хартија од вриједности који се разликују или уносе промјене у односу на већ описане хартије од вриједности, укључујући, али се не ограничавајући на форму приспијећа инструмента, методе раста камате, снижење и премије.

Члан 42.

(1) Спољни државни дуг представља апсолутну и безусловну обавезу државе у складу с условима дефинисаним вриједносним папирима Босне и Херцеговине и кредитним споразумима.

(2) У случају да држава створи обавезе по основу спољног државног дуга у име оба ентитета или Дистрикта, а после приспијећа, један од дужника не отплати свој дио спољног дуга, такав пропуст дужника који није измирио своје обавезе не изазива никакве законске обавезе на страни дужника који је измирио своје обавезе у смислу преузимања одговорности за тај дио спољног државног дуга.

(3) Неизмирену обавезу из става (2) овог члана може добровољно, у потпуности или дјелимично, измирити Министарство или дужник који је измирио своју обавезу. Међутим, дужник који је испунио своје финансијске обавезе, укључујући и Министарство, може у цијелости или дјелимично добровољно обезбиједити средства за плаћање на име сервисирања дуга у име дужника који није извршио своје обавезе. У том случају, дужник који није измирио своје обавезе обезбиједиће дужнику који је измирио његове обавезе укупан износ таквих плаћања. Дужник који није измирио своје обавезе дужан је да исплати дужнику који је измирио обавезе провизију од најмање 10% годишње на износ сервисирања дуга од стране дужника који је измирио обавезе. Таква надокнада је аутоматска, има законску снагу и не захтијева било коју додатну мјеру или документацију дужника или Министарства.

Члан 43.

Средства за сервисирање спољног државног дуга стално ће се намјенски издвајати, а Закон о буџету неопозиво ће узети у обзир потребни износ према приједлогу Министарства.

Члан 44.

(1) Све обавезе које чине директни унутрашњи државни дуг и спољни дуг имају паритетан и једнак статус без обзира кад су настале и да ли су настале у виду хартија од вриједности Босне и Херцеговине или кредитних споразума. Потраживања у смислу отплате главнице или плаћања камате на такав дуг су прва потраживања свих прихода државе без обзира на њихов извор, да ли су положена на буџетски рачун код Централне банке или у било којој другој комерцијалној банци, тј. сви рачуни на које су положени државни приходи, и не подлијежу сада или касније било којем другом потраживању.

(2) Државни дуг може се додатно осигурати посебном колатералном гаранцијом искључиво за осигурање отплате таквог дуга.

Члан 45.

(1) У случају неблаговременог плаћања алоцираног спољног државног дуга од стране ентитета или Дистрикта, Министарство је овлашћено да од ентитета или Дистрикта захтијева да обезбиједи резервна средства која ће се држати на државном рачуну.

(2) У случајевима када сектор надлежан за управљање дугом процијени да постоје изгледи да неће бити остварен благовремен и адекватан прилив прихода за потребе сервисирања спољног државног дуга, Министарство се овлашћује да примијени резервне мјере. Министарство се консултује с Комисијом, колико то дозвољавају вријеме и дате околности, о примјени мјера из члана 46. овог закона, препоручујући која ће то правила и мјере бити. Коначну одлуку о томе доноси Министарство.

Члан 46.

(1) Након процјене Министарства да постоје изгледи да ће доћи до привременог застоја у благовременом приливу прихода из раније одређених извора, тј. од ентитета или Дистрикта, у одговарајућем износу или износима за подмирење планиране отплате на рачун спољног државног дуга, Министарство примјењује једну или више описаних мјера:

а) Ако је разлог очекиваног недовољног прилива прихода у поузданом податку да ће један од ентитета или Дистрикт прибавити средства за сервисирање дуга у мањем износу од оног који је био предвиђен као његов дио или да уопште неће платити свој дио, прво се упућује захтјев другом ентитету, Дистрикту или Министарству да установи да ли је вољан и способан да обезбиједи додатна средства како би се покрио наведени дефицит. Ентитет или Дистрикт чији је недостатни приход покривен таквим средствима безусловно се обавезује да оном ко је обезбиједио та средства надокнади пуни износ тих средстава, као и провизију за услугу у износу од најмање 10% од износа обезбијеђених средстава, у року од годину дана од дана трансакције. Таква надокнада укључујући провизију из ове тачке је аутоматска, има законску снагу и не захтијева било коју додатну мјеру или документацију ентитета, Дистрикта или Министарства.

б) Ако је разлог очекиваног недостатног прилива прихода узрокован тиме да један или оба ентитета или Дистрикт неће обезбиједити никакве приходе, или ће обезбиједити приходе у мањем износу од оног који је предвиђен из извора који су за то одређени, и ако (солвентни) ентитет или Дистрикт који је измирио свој дио обавезе није у могућности или није вољан да обезбиједи средства за надокнаду пропуштене уплате, онда ће у том случају Министарство предложити Савјету министара да из средстава резерви буџета измири приспјелу обавезу и активира гаранцију ентитета, односно Дистрикта за наплату обавезе. Дужник чији је недостатни приход покривен таквим доприносом безусловно се обавезује да оном ко је дао тај допринос надокнади пуни износ, као и провизију у износу од најмање десет 10% износа. Таква надокнада је, укључујући све повезане трошкове, аутоматска, има пуну законску снагу и не захтијева било коју додатну мјеру или документацију дужника или Министарства.

ц) У случају када мјере из тач. а) и б) овог става привремено не обезбјеђују средства потребна да се

избјегне очекивано неплаћање, Министарство се овлашћује да изврши прерасподјелу средстава намијењених за друге сврхе, која су у надлежности Министарства, али још нису везана према закону о буџету за текућу годину, за покривање платног дефицита по основу сервисирања дуга. Савјет министара мора да одобри сваки такав ванредни поступак.

д) Министарство усваја прописе за спровођење ових процедура.

(2) У случају када не изврши благовремено сервисирање спољног државног дуга, и након консултације са министарствима финансија ентитета и Управом прихода Дистрикта, Министарство предлаже Савјету министара да од Парламентарне скупштине затражи да:

а) се донесе законска мјера о моменталној статусној суспензији свих гаранцијских програма која ће бити на снази до времена отклањања таквог застоја у сервисирању дуга;

б) овласти Министарство да уђе у преговоре са повјериоцима ради измјене дужничких обавеза државе по основу спољног дуга.

Члан 47.

Централна банка има одговорности да:

а) на захтјев Министарства, достави информације о курсној листи Централне банке за поједине валуте; и

б) објављује најмање полумјесечно девизни курс између домаће валуте и било које стране валуте која је Споразумом о спољном дугу или гаранцијама одређена за плаћање, а чији давалац је страна влада, страна владина агенција, међународна финансијска институција, страна банка, страна фирма, неко друго страно лице или појединац.

Члан 48.

Министарство и Централна банка склопиће агентски уговор којим ће се договорити начин и услови у складу с којим ће Централна банка обављати агентске послове за Министарство, укључујући али се не ограничавајући на обезбјеђивање стране валуте или валута у размјену за домаћу валуту у износима потребним да се удовољи захтјевима за планирано сервисирање спољног дуга.

Члан 49.

(1) Ентитети и Дистрикт могу се задужити по основу спољног дуга, али такав дуг заједно с пратећом документацијом биће предмет претходне сагласности Парламентарне скупштине у складу с условима из Устава Босне и Херцеговине.

(2) Министарство је овлашћено да пропише садржај, начин и рокове доставе пратеће документације из става (1) овог члана.

(3) Дуг који није одобрен у складу са ставом (1) овог члана неће бити важећа и проводива обавеза ентитета или Дистрикта који се задужио.

(4) Задужење ентитета и Дистрикта у складу са ставом (1) овог члана неће бити државни дуг и држава неће имати никакве обавезе у вези с тим дугом.

Члан 50.

(1) Држава има право да од оба ентитета и Дистрикта захтијева да се уговорно обавезу на испуњење услова постављених у Уставу Босне и Херцеговине у смислу обезбјеђења прихода да би се омогућило да држава испуни своје међународне обавезе и одредбе овог закона.

(2) Држава, ентитети и Дистрикт обавезни су да плаћају свој припадајући дио спољног државног дуга у складу са сљедећим одредбама:

а) Коначна алокација спољног државног дуга настала прије ступања на снагу овог закона је важећа и обавезујућа.

б) Алокација спољног државног задужења насталог прије ступања на снагу овог закона, а која није коначна у складу с тачком а) овог става, алоцираће се на основу принципа крајњег корисника. У случају да принцип крајњег корисника није примјењив, тада се обавеза отплате дуга алоцира у складу с удјелом ентитета и Дистрикта у државни буџет у години у којој се алокација и врши.

ц) Задужење по основу спољног државног дуга настало након ступања на снагу овог закона могуће је ако је прије задуживања обавеза плаћања таквог дуга у потпуности алоцирана на државу, ентитете и Дистрикт, или је извршена комбинација алоцирања дуга на неку од наведених страна.

(3) И поред одредаба из тач. а) и б) става (2) овог члана, алокација спољног државног дуга извршена прије успоставе Дистрикта за дуг који би био алоциран на Дистрикт по принципу крајњег корисника није коначна у складу с тачком а) става (2) овог члана.

ГЛАВА IV – ДРЖАВНЕ ГАРАНЦИЈЕ

Члан 51.

(1) Гаранција државног дуга може се издати у складу с условима дефинисаним овим законом и не може произаћи сама по себи или на други начин бити индиректно издата.

(2) Државна гаранција је потенцијална обавеза државе. Обавеза државе настаје уколико зајмопримац није извршио отплату гарантованог зајма уз прописану камату у складу с условима кредитног споразума у потпуности или дјелимично. Обавеза државе је да по приспијећу врши отплату у складу с планом, и неће бити одговорна за било каква пријевремена плаћања осим ако то изричито није прихватила у складу с условима гаранције.

(3) Државна гаранција се претвара у државни дуг када Министарство утврди да плаћање или плаћања која су приспјела на име зајма на који се унутрашња државна гаранција односи нису примљена у складу с условима задуживања и да зајмопримац није извршио своју обавезу. Предузета мјера биће садржана у документу Министарства, са закључком да су услови плаћања по основу гаранције задовољени и уз информације на којима се такав закључак базира. Такво претварање гаранције у државни дуг не подлијеже било којем ограничењу државног дуга из овог закона.

Члан 52.

(1) Зајмопримац или кредитна институција која тражи гаранцију за зајам, у складу с овим законом, подноси захтјев у писаној форми, уз обавезну документацију с довољно детаља како би Министарство могло да изврши процјену финансијског стања зајмопримца и његову солвентност. Неопходно је доставити детаљне информације у вези с кредитном институцијом и зајмопримцем.

(2) Министарство доноси прописе којима регулише које је информације неопходно доставити како би се добила државна гаранција. Те информације укључују информације о зајмопримцу, кредитној институцији, пројекту који се финансира и информације о подгаранцијама.

(3) После пријема захтјева за издавање државне гаранције уз пратећу документацију, Министарство одмах обавља прелиминарни преглед како би обезбиједило пријем свих потребних информација. Одлуку о издавању гаранције у писаној форми, на основу економске и финансијске анализе достављених материјала, доноси Министарство и обавјештава подносиоца захтјева најкасније 60 дана од дана подношења прописно поднесеног кредитног захтјева.

(4) Анализа из става (3) овог члана обухвата утврђивање нивоа ризика који ће претрпјети држава уколико гаранција буде одобрена. Министарство је овлашћено да захтијева помоћ Централне банке или других институција које су професионално ангазоване у процјенама ризика приликом утврђивања ризика у складу с овим законом.

Члан 53.

(1) Министарство је одговорно за вођење преговора о државним гаранцијама.

(2) Министарство, заједно с приједлогом за издавање гаранција, Савјету министара доставља сљедеће:

а) кредитни споразум;

б) у случају када је зајмопримац ентитет, Дистрикт, кантон или општина, одлуку надлежног законодавног органа;

ц) намјену кредита;

д) у случајевима када се зајмопримац не финансира из буџета, гаранцију комерцијалне банке или гаранцију ентитета, односно Дистрикта; и

е) доказ да је захтјев за издавање гаранције објављен у "Службеном гласнику БиХ" 21 дан прије евентуалног давања сагласности за одобрење.

(3) Савјет министара обавља преглед и доноси одлуку којом се одобрава издавање државне гаранције.

(4) Након што прими одлуку Савјета министара којом се одобрава издавање државне гаранције, Министарство почиње координацију ради издавања државне гаранције.

(5) Министарство доставља Савјету министара извјештај који дефинише стварне услове државне гаранције.

(6) Предсједништво Босне и Херцеговине именује потписника споразума о спољним државним гаранцијама.

(7) Као услов примјене државних гаранција, Парламентарна скупштина их мора одобрити, а гаранције ће носити потврду такве ратификације.

(8) Министарство је овлашћено да прикупи средства од зајмопримца и кредитне институције ради покривања трошкова које је Министарство евентуално направило издавањем и сервисирањем државних гаранција. Министарство доноси прописе који одређују методе покривања и процјене таквих трошкова.

(9) Савјет министара доноси одлуку о издавању државних гаранција која се, прије њиховог издавања, објављује у "Службеном гласнику БиХ".

(10) Потврда кредитне институције о добијању државне гаранције садржи пристанак да ће путем одговарајућих надзорних органа Министарству обезбиједити информације о свом финансијском стању.

Члан 54.

(1) Државне гаранције издају се само за финансирање капиталних инвестиција.

(2) Изузетно од става (1) овог члана, државе гаранције могу се издати за спровођење приоритетног пројекта који је од посебног значаја за економску стабилност земље.

(3) Држава неће давати гаранцију за текуће трошкове, покривање губитака у пословању нити покривање буџетског дефицита.

Члан 55.

(1) Укупна изложеност државе по издатим гаранцијама не смије прелазити 30% вриједности државних прихода утврђених у моменту одлучивања о издавању гаранције. Законом о буџету утврђује се укупна вриједност и структура Гаранцијског фонда из којег се издвајају средства за плаћање по издатим гаранцијама.

(2) Гаранцијски фонд представља посебан фонд Трезора који се искључиво користи за плаћање по гаранцијама.

(3) Планирање финансирања и одржавања Гаранцијског фонда је у надлежности Савјета министара, с тим да су административни послови Гаранцијског фонда у надлежности Министарства.

Члан 56

(1) Министарство је овлашћено да обрачуна и наплати премију и провизију на сваку издату гаранцију. Премија подразумијева премију ризика по издатој гаранцији и обрачунава се у проценту од износа дуга по основу главнице зајма на који се издаје гаранција. Премија се наплаћује једнократно у моменту издавања гаранције.

(2) Провизија се обрачунава у проценту на износ гаранције, а значи накнаду трошкова насталих у току издавања гаранције.

(3) Проценат премије и провизије утврђује Министарство прописима којим се успостављају процедуре за издавање гаранција и износи премија и провизија.

(4) Премије и провизије уплаћују се на Јединствени рачун Трезора у корист Гаранцијског фонда.

Члан 57.

Најкасније у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона, сва министарства и сва тијела Савјета министара која су раније издала државне гаранције обезбиједиће Министарству информације о свим таквим неизмиреним гаранцијама, укључујући и захтјеве за гаранције које се тада разматрају. Кредитни споразуми, пратећа документација и информације у вези с тренутним статусом отплате свих неизмирених зајмова достављају се Министарству. Подаци из достављене

документације уносе се у Евиденцију државних гаранција.

Члан 58.

Министарство је овлашћено да обавља надзор у вези с финансијском способношћу свих зајмопримаца који су по овом закону добили гаранције за зајам. Министарство је овлашћено да од зајмопримца тражи информације које су неопходне за обављање таквог надзора. Министарство ће, по потреби, обављати консултације са Централном банком или другим релевантним институцијама о финансијском стању кредитних институција које су дале зајмове на које су дате државне гаранције.

Члан 59.

(1) Државна гаранција престаје када је:

- а) зајмопромац отплатио зајам на који се односи гаранција;
- б) рок гаранције истекао; или
- ц) држава обавила уплате у складу с условима државне гаранције.

(2) Министарство констатује наведени престанак.

Члан 60.

(1) У случајевима у којима зајмопримац није извршио уплату или уплате у складу с условима кредитног споразума и кредитна институција потврди да је предузела све разумне мјере за обезбјеђење извршења уплате, кредитна институција може да достави Министарству "захтјев за плаћање".

(2) У захтјеву за плаћање наводи се износ главнице зајма који није отплаћен и износ неплаћене или заостале камате.

(3) Министарство ће, након што утврди да је захтјев за плаћање оправдан и у складу с условима из споразума о гаранцији, договорити пренос уплате или уплата кредитној институцији у року од 15 радних дана од дана подношења захтјева.

(4) Министарство ће, након што утврди да зајмопримац није обавио благовремено плаћање у складу с условима из кредитног споразума, евидентирати тај случај у Евиденцији државних гаранција и објавиће кашњење у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 61.

(1) Након плаћања државне гаранције кредитној институцији, Министарство ће бити носилац свих права и потраживања по основу средстава која је имала таква кредитна институција у складу са споразумом о зајму са зајмопримцем у сразмјеру свих плаћања према тој гаранцији.

(2) Обавеза зајмопримца да изврши уплату Министарству на име плаћања по основу гаранције кредитној институцији безусловна је и апсолутна. Зајмопримац је обавезан да предузме све разумне мјере да изврши уплату Министарству што је могуће прије.

(3) Министарство предузима све мјере за које је овлашћено у складу с овим законом и другим државним законима да изврши поврат свих износа плаћених по основу гаранције, укључујући и трошкове у вези с тим.

Члан 62.

(1) Министарство ће обављати годишњи преглед свих неизмирених државних гаранција по основу којих држава може или ствара обавезе, с тим што ће се преглед завршити најкасније до усвајања буџета за наредну годину. Таквим прегледом у сваком годишњем буџету процијениће се износ који држава треба да исплати по државним гаранцијама.

(2) Одредбе за додатна издвајања намјенских средстава, по потреби, утврдиће Министарство приликом припреме закона о буџету за текућу годину. У случају да таква издвајања нису обезбијеђена за плаћање обавезе по основу државне гаранције, Министарство је овлашћено да одобри стварање обавеза по основу унутрашњег државног дуга у ту сврху. Све док су државне гаранције првобитно издате у оквиру лимита дефинисаних овим законом, задуживање по основу државног дуга ради обезбјеђења плаћања такве обавезе не подлијеже ограничењима државног дуга садржаног у овом закону.

(3) Као предуслов за издавање државне гаранције, Министарство је овлашћено да наметне бесповратну провизију на основу:

а) износа главнице зајма који ће се гарантовати и камате која ће се плаћати на тај износ, и

б) анализе ризика.

(4) Провизија из става (3) овог члана наплатива је у вријеме издавања државне гаранције и приход је државног буџета.

ГЛАВА V

Члан 63.

(1) Учесницима на тржишту хартија од вриједности Босне и Херцеговине забрањено је да сарађују с једним или више учесника с намјером вршења утицаја на тржиште у смислу прихода, цијене, износа хартија од вриједности Босне и Херцеговине истог описа, купљених на аукцији или на секундарном тржишту, у смислу структуре холдинга било којег другог учесника на тржишту у коју је уложен капитал, инвестицијске стратегије било којег другог учесника на тржишту, или да се на други начин укључе у било коју трансакцију, праксу или понашање које значи економску превару или варање учесника на тржишту, прање новца или неку другу корумпирану активност.

(2) Кршења забрана из става (1) овог члана подлијежу кривичном гоњењу због преваре на финансијским тржиштима и сматраће се кривичним дјелом у складу с Кривичним законом Босне и Херцеговине, а биће кажњива у складу с тим законом, укључујући новчане казне и мјере одузимања предмета, у складу с Главом ЦИИ тог закона.

(3) У случају да достави погрешне податке у вези са задуживањем у складу са чланом 34. став (3) овог закона, министар, као одговорно лице, биће кажњен за прекршај новчаном казном у износу од 5.000,00 КМ до 20.000,00 КМ.

ГЛАВА VI – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 64.

Министарство ће у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети подзаконске акте који су потребни за спровођење одредаба овог закона, укључујући али се не ограничавајући на чл. 3, 4, 12, 13, 16, 19, 20, 27, 31, 38, 45, 49, 52, 53 и 65.

Члан 65.

(1) Сви закони или други прописи који се односе на државни дуг и државне гаранције ускладиће се с одредбама овог закона у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) До усклађивања прописа из става (1) овог члана примјењиваће се постојећи прописи, уколико нису у сукобу с одредбама овог закона.

(3) У року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона ускладиће се с одредбама овог закона: Закон о Трезору институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 27/00), Закон о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Службени гласник БиХ", број 29/00), Закон о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 44/03), као и остали закони и прописи који на другачији начин уређују питања која су предмет овог закона.

Члан 66.

Закони ентитета и Дистрикта којима је уређена материја која је предмет овог закона биће усклађени с одредбама овог закона у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 67.

(1) Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о спољном дугу ("Службени гласник БиХ", бр. 1/97 и 32/01), као и подзаконски акти донесени на основу тог закона.

(2) Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а биће објављени и у службеним гласилима ентитета и Дистрикта.

ПСБиХ број 195/05
29. јуна 2005. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Шефик Џаферовић, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Велимир Јукић, с. р.